

Motion till riksdagen 2018/19:2467

av Mikael Oscarsson (KD)

Barnomsorgspeng för vård av egna barn

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att barnomsorgspengen också ska gälla för vård av egna barn och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vi kristdemokrater vänder oss emot att politikerna med pekpinnar ska in i familjer och peta. Det är inget fel på att båda föräldrarna är hemma med barnen hälften av tiden var, men det är heller inte det enda möjliga alternativet. Att man från politiskt håll kan bestämma att det alltid, oavsett situation är bäst att familjer delar helt lika är orimligt.

För Kristdemokraterna är det obegripligt att både vänster och – märkligt nog – delar av borgerligheten vill göra sig till förmyndare över småbarnsföräldrar och bestämma över svenska folket.

Tvärtom behöver vi ta allvarligt på människors fri- och rättigheter. Överdrivet? Nej, familjen är faktiskt den enda gemenskap, vid sidan av den mänskliga individen själv, som har rättigheter enligt FN:s deklaration om mänskliga fri- och rättigheter. Familjen har rätt till ”statens och samhällets skydd”. Dessutom har mödrar och barn särskild rätt enligt samma deklaration till ”omvårdnad och hjälp”. I barnkonventionen, som regeringen vill göra till svensk lag, står att barnet har rätt, så långt det är möjligt, att bli omvårdat av sina föräldrar.

Men det är inte bara konventioner och deklarationer som hävdar föräldrarnas rätt till sina egna barn. Svenska folket gör det också.

När Sifo nyligen frågade svenska folket svarade åtta av tio att föräldrarna själva ska få bestämma över hur dagarna fördelas.

Det är en tydlig signal. Föräldrar vill själva skapa förutsättningarna att forma sin och sina barns vardag. Politiken ska stödja dem, men inte bestämma över dem. Tillit till föräldraansvaret ger trygga barn. Det är extra nödvändigt när vi ser hur den psykiska ohälsan ökar bland våra barn, samtidigt som tiden de spenderar med sina föräldrar minskar.

Anknytningen under barnets tre första år är helt basal för hur framtiden ska te sig. Och vi behöver skapa förutsättningar för att våra barn ska få en trygg uppväxt med en trygg anknytning till mamma och pappa. Föräldrar känner sina barn bättre än politikerna gör – och alla familjer och alla barn är dessutom olika.

Därför vill vi införa en barnomsorgspeng, en möjlighet för familjer som inte väljer förskola, eller annan offentligt finansierad barnomsorg, att i stället erhålla 6 000 kr, före skatt, i månaden mellan ett och tre års ålder.

Men barnen behöver också värnas när de lämnar familjens trygga famn och börjar på förskola och skola. Att pojkar och flickor ska ha samma förutsättningar och samma möjligheter är en självklarhet. Alla barn ska stöttas och stärkas till att bli sina egna individer. Men det innebär inte bara att det stödjas, utan också att politiken måste hålla sina fingrar borta. De ska inte styra och ställa och kräva att pedagoger bestämmer hur barn ska leka, bänder brandbilar ur händerna på pojkar och säger åt flickor att inte leka med dockor.

Vänsterregeringen har valt att leka experimentverkstad med barn som försökskaniner, när de inför genusflum i läroplanen. Utbildningsministern presenterar ett förslag till läroplan som ger personal på förskolan uppdraget att ”utmåna barnen att inte göra könsstereotypa val”. Det normlösa blir norm i vänsterns Sverige – så kan vi inte ha det.

Den första januari 2016 blev valfriheten inom barnomsorgen kraftigt begränsad i vårt land. Regeringen förbjöd landets 290 kommuner att erbjuda vårdnadsbidraget, som ger föräldrar möjlighet att stanna hemma längre än ett år.

Vårdnadsbidraget infördes 2008, ett bidrag som då möjliggjorde för föräldrar att själva bestämma om barnomsorgen under barnets första 3 år. Man kunde välja att vara hemma själva med barnen, eller att arbeta och låta exempelvis mor- eller farföräldrar hjälpa till med barnomsorgen. I statistik från 2013 framgår att vårdnadsbidraget då fanns i 4 av 10 kommuner.

I Uppsala har hundratals familjer fått del av denna valfrihetsreform, i genomsnitt 239 per år (2008–2014). Den kommun där bidraget nyttjades mest var Markaryd, där vart tredje barn i åldern 1–3 år tack vare vårdnadsbidraget fick spendera mer tid med sina föräldrar under sina första år.

Om vi lyfter blicken och tittar på Norden ser vi att det är Sverige som är det udda exemplet. I Norge är närmare 3 av 10 barn i åldern 1–3 år hemma med vårdnadsbidrag.

Finland vinner ”finnkampen” i många grenar, exempelvis vad gäller skolresultat. Vad gäller valfrihet för småbarnsföräldrar vinner vårt östra grannland överlägset. Sedan många år är vårdnadsbidraget en självklarhet – om man väljer att själv ordna omsorgen av sitt barn. Hela 56 procent av alla barn under 3 år är eller har varit hemma med vårdnadsbidrag.

Beloppsgränserna för vårdnadsbidraget skiljer sig åt mellan våra nordiska länder. I Sverige var det 3 000 kr per månad, samma summa som i Finland. I Norge ligger summan på ca 6 000 kr.

I Danmark och Island är det upp till kommunerna att själva avgöra summan på vårdnadsbidraget. I Köpenhamn exempelvis är summan 8 000 kr. Enligt principen om kommunalt självstyre borde detsamma gälla Sverige. Men nu har regeringen alltså istället förbjudit kommunerna att erbjuda vårdnadsbidrag.

Vårt att notera är att Finland, Norge, Danmark och Island alla haft socialdemokratiskt ledda regeringar – men ingen har avskaffat vårdnadsbidraget. Det är tragiskt att

svensk socialdemokrati inte ser värdet av att föräldrar själva får bestämma över sina barns barnomsorg och dagisdebuten.

Sverige är alltså idag det enda nordiska land som inte bara avskaffat bidraget – utan dessutom förbjudit kommunerna att erbjuda föräldrar denna möjlighet!

Vad blir då effekterna av avskaffandet? Framförallt minskar valfriheten – men det kostar också skattepengar, på grund av att många kommuner måste bygga nya förskolor.

I Uppsala kommun skulle det exempelvis behöva öppnas ett stort antal nya avdelningar på flera förskolor om så bara hälften av de 240 barn som haft vårdnadsbidrag skulle välja kommunal förskola.

Sedan tidigare har såväl vårdnadsbidrag som jämställdhetsbonus tagits bort av Socialdemokraterna.

På 1 maj 2017 påstod finansminister Magdalena Andersson (S) dessutom att vårdnadsbidraget en gång infördes för att ”människor inte ska arbeta” – som om det inte är ett arbete att ta hand om sina små barn.

Och nu får inte ens föräldraförsäkringens omfattning stå orörd, när utmaningen för allt fler unga familjer är att finna mer tid med barnen och få familjepusslet att gå ihop med arbete och fritid.

Nu är det socialförsäkringsminister Annika Strandhäll (S) som vill hålla i yxan och – i syfte att kunna styra familjer och hur de använder sin föräldraförsäkring – hugga bort tre månader i försäkringen, så att den kortas från 16 till 13 månader¹.

Hela familjepolitiken tycks för regeringen Löfven handla om att försvåra för unga familjer att få livspusslet att gå ihop, och att styra och ställa istället för att göra livet lättare att leva.

Vi kristdemokrater tänker helt annorlunda. Vi vill bryta kräftgången för familjens valfrihet i Sverige och i stället utveckla möjligheterna för föräldrar att själva bestämma över barnomsorgen under de tidiga uppväxtåren. Småbarnsåren går inte i repris. Vi säger nej till att korta föräldraförsäkringen och vi vill låta barnomsorgsavgiften också gälla för vård av egna barn.

Mikael Oscarsson (KD)

¹ Förslaget finns i regeringens beställda utredning om en modernare föräldraförsäkring SOU 2017:101.